ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням педагогічної ради
Гімназія №3 ім. Героя України
І. Ляшенка
Протокол №2 від 06.10.2026 р.

Критерії оцінювання результатів навчання учнів фізкультурної освітньої галузі (предмет «Фізична культура», 5-9 класи)

Критерії оцінювання результатів навчання учнів фізкультурної освітньої галузі розроблено відповідно до Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом МОН України від 04.05.2026 No 722 (зареєстровано в Мін'юсті 24.06.2026 за No 922/46316; пункт 8 розділу VI), а також з урахуванням Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 14.08.2026 No 1427.

Критерії допомагають учителю фізичної культури співвідносити результати навчання учнів із рівнями досягнень, обґрунтовувати виставлену оцінку та пояснювати її учням і батькам (іншим законним представникам). Вони є основою для розроблення критеріїв оцінювання в закладі освіти, які відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» підлягають оприлюдненню.

Оцінюють результати навчання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 No 898) і конкретизовані в навчальній програмі. Об'єктом оцінювання є не сам факт виконання вправи чи завдання, а рівень досягнення результатів навчання, який продемонстрував учень. Поведінка, дисциплінованість, старанність, темп роботи та інші особистісні характеристики не є підставою для визначення оцінки. Ставлення й цінності враховують лише тоді, коли вони виявляються через результати навчання, передбачені Державним стандартом і програмою.

Критерії подано для 12-бальної шкали за чотирма рівнями: початковий (1-3 бали), середній (4-6), достатній (7-9) і високий (10-12). Кожен бал описано за п'ятьма параметрами:

● *когнітивні процеси* (сприйняття, осмислення та обробка учнем інформації про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження здоров'я, безпечну поведінку та теоретичні основи фізичної культури);

● *навчальна діяльність* (рівень залученості учня до освітнього процесу, а також якість і систематичність виконання ним рухових дій, фізичних вправ та навчальних завдань);

● *рівень самостійності* (здатність учня виконувати завдання без стороннього супроводу, зокрема без постійного контролю та безпосереднього страхування з боку педагогічного працівника);

● *рівень комунікації та взаємодії* (здатність учня ефективно висловлювати власну думку, брати участь у конструктивному діалозі та вести ефективну співпрацю в парі, групі чи команді);

● *частота вияву навчальних умінь* (системність та стабільність демонстрації набутих навичок у роботі: від поодиноких випадків до регулярного застосування в типових і нетипових ситуаціях).

Рекомендації щодо застосування:

1. Учитель самостійно, на засадах академічної свободи, обирає методи й інструменти оцінювання відповідно до результату, який потрібно виявити й оцінити. Це можуть бути педагогічне спостереження, практичне виконання вправ, усні відповіді, тести, навчальні проєкти, завдання на аналіз та інтерпретацію інформації тощо.
2. Оцінку визначають за сукупністю параметрів, а не за одним із них. Учитель обирає рівень і бал, що найточніше відповідає продемонстрованим результатам навчання.
3. Формувальне оцінювання (вербальне, рівневе або бальне, за вибором учителя) слугує зворотному зв'язку та корекції навчання, тому його результати не враховують у підсумковому оцінюванні. Поточні оцінки за 12-бальною шкалою фіксують у класному журналі, їх не потрібно виставляти на кожному уроці чи за кожне завдання.
4. Підсумкові (тематичні, семестрові, річні) оцінки визначають зіставленням досягнутих результатів навчання з очікуваними, у спосіб, закріплений у критеріях, правилах і процедурах оцінювання закладу освіти.
5. Перед виконанням завдання учитель повідомляє учням критерії, за якими воно оцінюватиметься, а також умови виконання. На прохання учня чи батьків він пояснює, які результати навчання було оцінено, які критерії застосовано і на якій інформації ґрунтується оцінка.
6. Для учнів з особливими освітніми потребами критерії можуть бути адаптовані з урахуванням індивідуальної програми розвитку: змінюють способи подання завдань, форму та умови виконання, а результат навчання, що оцінюється, не змінюється. Адаптація сама по собі не є підставою для зниження оцінки.
7. Оцінка є конфіденційною інформацією. Персоніфіковані результати не використовують для публічного рейтингування учнів чи порівняння вчителів за середніми оцінками їхніх учнів.

Інформацію, отриману під час оцінювання, використовують передусім для педагогічних рішень: коригування змісту й темпу навчання, визначення необхідної підтримки учнів, планування подальших навчальних кроків.

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Початковий (1-3 бали)	**1**	сприймає інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману від педагогічного працівника, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних рухових дій, фізичних вправ і простих навчальних завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю та страхування під час виконання вправ і навчальних завдань	уникає комунікації в парі, групі, команді або долучається до неї лише за зовнішнього спонукання; реагує на звернення переважно після нагадування чи заохочення; не проявляє зацікавленості до спільного обговорення та виконання вправ / завдань; не реагує на дії, пропозиції та думки інших учасників	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні рухові дії, фізичні вправи та прості навчальні завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю під час виконання вправ і навчальних завдань	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення та виконання вправ / завдань, не реагує на дії та думки інших учасників	виявляє вміння в окремих випадках

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
	3	відтворює за зразком частину інформації про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні рухові дії, фізичні вправи та прості навчальні завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю під час виконання вправ і навчальних завдань	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення та виконання вправ / завдань, не реагує на дії та думки інших учасників	виявляє вміння в окремих випадках
Середній (4-6 балів)	**4**	відтворює основну інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел; знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні навчальні завдання за зразком або запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в парі, групі, команді з допомогою інших учасників	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з парою, групою, командою формально	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел; формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні навчальні завдання за зразком або запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі (команді) з частковою допомогою інших учасників	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з учасниками групи (команди) під час спільної рухової діяльності пасивно	виявляє вміння епізодично

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
	6	застосовує інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел; формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові навчальні завдання за зразком або запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі (команді) відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність під час виконання навчальних завдань до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній (7-9 балів)	**7**	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури; перетворює інформацію з одного виду в інший за зразком (текстову, графічну, табличну чи цифрову); формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом; розпізнає стандартні проблемні ситуації та застосовує відомі способи їх розв'язання	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює з іншими учасниками під час роботи в парі, групі, команді	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії; бере участь в обговоренні способів виконання рухових завдань, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману з різних джерел; перетворює інформацію з одного виду в інший (текстову, графічну, табличну чи цифрову інформацію)	виконує типові дослідницькі завдання; вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих і застосовує відомі способи їх розв'язання	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи (команди), виконуючи навчальні завдання, визначає власні завдання в груповій (командній) роботі	долучається до комунікації, за потреби ініціює її; порівнює позиції інших учасників групи (команди); бере участь у пошуку способів розв'язання навчальних і рухових завдань	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	9	аналізує інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману з різних джерел (визначає суттєві ознаки та встановлює взаємозв'язки)	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові навчальні завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової рухової діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові рухові завдання; виконує визначені ролі та обов'язки в групі (команді)	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших учасників, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
Високий (10-12 балів)	**10**	узагальнює інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману з різних джерел (виокремлює головне та встановлює загальні закономірності)	виконує дослідницькі та окремі творчі навчальні завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій; пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи (команди) / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи (команди) щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї щодо виконання навчальних і рухових завдань, обстоює власну позицію	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману з різних джерел, за наданими критеріями (визначає її достовірність, доцільність та практичне значення)	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі (команді) для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації; сприяє досягненню спільної мети групи (команди)	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
	12	оцінює інформацію про рухову діяльність, фізичний розвиток, збереження та зміцнення здоров'я, безпечну поведінку і теоретичні знання з фізичної культури, отриману з різних джерел (обґрунтовує власну оцінку та формулює аргументовані висновки)	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / у парі / в групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі (команді) для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок учасникам спільної діяльності	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях